

Izhaja:

10., 20. in 30. dan vsakega meseca.

Dopisi naj se izvolijo frankovati.

Rokopisi se ne vračajo.

Za inserate se plačuje po 10 kr. od garmond-vrste za vsakokrat.

MIR.

Vsakemu svoje! — Slovenci! Ne udajmo se!

Velja:

za celo leto za bolj premožne 2 goldinarja; za manj premožne rodoljube pa 1 gld. 50 kr.

Denar naj se pošilja pod napisom:

Upravništvu „Mira“ v Celovcu.

Leto XIII.

V Celovcu, 20. malega travna 1894.

Štev. 11.

Vabilo

k

5. letnemu občnemu zboru

katoliško-političnega in gospodarskega društva za Slovence na Koroškem,

ki se bode vršil

v sredo dné 25. mal. travna (aprila) t. l. (na sopraznik sv. Marka)

v Celovcu

v dvorani gostilne „pri Sandwirtu“.

Začetek ob 3. uri popoldne.

Spored:

1. Nagovor predsednika.
2. Poročilo blagajnika o denarnem stanju.
3. Poročilo tajnika o delovanju društva v preteklem letu.
4. Zapisovanje novih udov in vplačevanje letnih doneskov.
5. Volitev novega odbora in dveh pregledovalcev računov.
6. Govor o sedanjem političnem položaju.
7. Govor o ljudskih šolah na Koroškem.
8. Govor o preosnovi volilnega reda.
9. Gospodarski govor.
10. Razne razprave, predlogi in nasveti.

K temu shodu so uljudno vabljeni vsi udje političnega društva in tisti slovenski rodoljubi, ki se želijo zborovanja udeležiti in smejo z dovoljenjem odbora od udov vpeljani biti.

Po zborovanju vršila se bode za ude prosta domača zabava.

Na jesen pa priredí naše društvo za ude in povabljene goste zopet večjo národno slavnost v Celovcu, na katero vse prijatelje društva že danes opozarjamo.

Odbor.

Zavarovalno društvo zoper požar.

Mi živimo v dóbi združevanja, ker so ljudje spoznali, da v družbi je moč. Združujejo se v gospodarskih rečéh, pa tudi v politiki. V državnem zboru so se združile celé stranke, ki so si bistveno nasprotni, in naredile tisto „koalicijo“, o kateri se zdaj toliko piše. Nasprotno si Mladočehi prizadevajo, napraviti slovansko koalicijo, zvezo slovanskih poslancev. Delavci vseh dežel in národov imajo trdno zvezo med seboj; in Judje vseh dežel imajo skupno zvezo, ki se imenuje po francosko „Alliance Israelite“. Nemci se sicer mnogo pripravajo med seboj; pa kedar gre zoper nas Slované, so skoro vsi enih mislij, Plener, Steinwender in Schönerer, vsi so nam enako sovražni. Dobernik in Otič si nista posebno prijatelja, pa v boju zoper nas sta čudovito složna. V mržnji in zavisti do Slovanov so liberalni Nemci enega mišljenja od dvornega svetovalca pri zeleni mizi do zadnjega vaškega učitelja. Zato tudi nam Slovincem družega ne kaže, kakor združiti svoje moči, posebno na gospodarskem polju. Res je, da smo v tem oziru na Koroškem že precej storili, o tem pričuje naših 18 cvetečih posojilnic in 16 podružnic sv. Cirila in Metoda, ter naše katoliško-politično društvo. S tem se pa še ne smemo zadovoljiti, kajti kdor ne napreduje, on nazaduje. Le preveč moči imajo še nasprotniki v rokah; torej se moramo tudi mi vedno bolj utrjevati in premišljevat, s čim bi si pomagali in zboljšali svoje blagostanje.

Danes hočemo premišljevat zavarovanje zoper ogenj. Veliko naših denarjev gre v tuje, nemške in laške zavarovalnice, mi sami bogatimo naše nasprotnike, da se potem s svojim bogastvom bahajo in nas stiskajo. Ta denar bi lahko med nami ostal, ko bi mi imeli svojo zavarovalnico. Pa za usta-

novo splošne zavarovalnice, kakor je bila banka „Slovenija“, smo preslabi. V tako nevarno podjetje se naši premožnejši ljudje ne bodo z lepa več spuščali. Ustanoviti pa zamoremo brez nevarnosti drugačno zavarovalnico, namreč za take hiše, ki na samem stojijo, da nas na enkrat ne more zadeti velika škoda. Tudi ne bi smeli segati po tujih deželah, ampak zavarovalnica bi se omejila le na Slovence; ti so večinoma še pošteni in nas ne bodo iz zlobnosti v škodo spravljali. Na Koroškem ste že dve taki zavarovalnici v krajih, kjer so hiše posamično po gorah raztrešene; ena nemška v Reichenavi, in druga slovensko-nemška na Djekšah. Tudi v Selah pri Borovljah so se že pogovarjali, da bi naredili svojo zavarovalnico, ker tudi tam ni vasi, ampak hiše so raztrešene; če pride nesreča, pogori le en gospodar, in škoda ni tako velika, da bi društvo ugonobila. V naših gorah je pa še mnogo takih krajev, kjer hiše na samem stojé, tako na primer okoli Železne Kaplje, v Strojni, v Koprivni, okoli Črne, v Slov. Plajbergu in v Brodéh itd. Ravno tako je na južni strani Karavank, v Solčavi, v Kokri itd. Kazalo bi toraj, tako zavarovalnico napraviti za celo okrožje Karavank, na severni in južni strani, to je, na koroški, štajerski, kranjski in primorski strani, seveda le za hiše, ki na samem stojé. Podobno zavarovalno društvo obstoji že od l. 1871. v Oberwölzu na nemškem Štajerskem. Pravila tega društva bi se prilegale tudi za našo zavarovalnico. Društvo v Oberwölzu sloni na principu vzajemne pomoči. Zavarujejo se le na samem stoječa poslopja; v vaséh ali trgih se vzame le taka hiša, ki stoji že na koncu vasi, zlasti če je nekoliko odstranjena od drugih. Vsak zavarovanec je ob enem družstvenik. Zavaruje se v 5 razredih in sicer: 1. razred plača 50 kr. (eno krono) premije na leto in dobi, ko bi pogorel, 250 gld.; 2. razred plača 1 gld. in dobi 500 gld. in tako naprej do 5. razreda, ki plača na leto 8 gld. in dobi odškodnine 4000 gld. Zavarovanje je torej jako dober kup. Požaru bolj izpostavljene hiše se smejo zavarovati le v 1. ali 2. razredu. Kdor bi sam zažgal, seveda ne dobi nič. Ako ima društvo več požarov v letu in mora veliko izplačati, potem se morajo premije še enkrat plačati, da si blagajnica nekoliko pomore; kedar bo pa društvo že močno in bo imelo že precej rezervnega zaklada (zaloge), potem tega ne bo več treba. Zavaruje se vsako poslopje posebej. Društveno vodstvo je: 1. odbor, 2. načelstvo. Odbor se tako izvoli: Ako je v eni občini 20 ali več udov, izvolijo si enega odbornika in zaupnega moža; ako jih je pa manj, pridružijo se bližnji občini. Odbornik pobira pri udih letne premije in naznanja vodstvu, če kdo na novo pristopiti želi. Pri teh opravkih mu pomaga zaupni mož. Za svoj trud dobita majhno odškodnino. Odborniki volijo določeno število mož v načelstvo, katero vodi društvene zadeve. V slučaju požara razsodita odbornik in zaupni mož dotične občine, in ni treba komisije. Društvo ima sledeče prednosti: 1. Premije so zelo nizke, kakor smo povedali, kajti če bi se moralo prav dvakrat v letu plačati, je vendar veliko menj, kakor pri drugih zavarovalnicah. 2. Vodstvo je v dobrih in poštenih rokah, in ker moške skoraj brezplačno delajo, se zaloga ali rezervni zaklad kmalu nabere, ako ni veliko požarov. 3. Društvo se lahko razširi čez več dežel, in več udov ko pristopi, lažje se znižajo premije. 4. Če kdo pogori, nema nobene sitnosti s komisijo in dobi pošteno izplačano, za kolikor je bil zavarovan. 5. Društvena blagajnica nikoli ni v strahu, ker ima zavarovane le na samem stoječe hiše, torej se velike škode ni bati. Ta zavarovalnica v Oberwölzu prav dobro napreduje. Začela je l. 1871. s 500 udi, in zdaj jih šteje okoli 3000 na Štajerskem in Koroškem. Če bi naša slovenska zavarovalnica razprostrla svoj delokrog čez planine Karavanke, počenši pri Slovenjem Gradcu noter do Št. Mohorja in Tolmina, bi kmalu prekosila omenjeno štajersko nemško društvo. Najbolj pripraven kraj za vodstvo tega društva so Prevalje, kajti tam okrog je mnogo na samem stoječih hiš, nadalje je pa tam tudi dosti zmožnih in zavednih

rodoljubov, ki bi društvo gotovo prav dobro vodili. Posebno zaslonbo bi naše društvo imelo v naših posojilnicah in njih zavednih odbornikih. Torej — pogum, rojaki! Na delo v čast in blagor domovine!

Bauerntag v Grebinju.

Iz Grebinja se piše „Slovincu“ štev. 85. naslednji članek: 22. Bauerntag — kmečki liberalni shod — v nedeljo 8. t. m. se je kaj slabo obnesel. Ob 3. uri popoldne so se pripeljali državni poslanec Kiršner in deželna poslanca Plavec in Elbl. Koj za njimi pridrdra mladi baron Helldorf, jih pozdravi in se brž odpelje. Kmetov je bilo iz Grebinjske fare 4 in neki mlinar, ravno toliko iz Kloštra, 6 iz nemške Pustrice, 3 iz daljnih Djekš in nekateri iz Rude. Vse te je osebna povabil tast oštirjev, Jože Raffer. Prišlo je pa tudi nekaj nemških tržanov, nevolilcev, nepoklicanih in učiteljev, tako, da se je za silo napolnila dvorana. Nastavljene so imeli tudi topiče; ker se je pa prihod tujcev prezrl, so jih pustili nabasane za lepo nedeljo.

Poslanec Kiršner je poročal o svojem delovanju v državnem in deželnem zboru. Nihče ga ni razumel, ker ima jako slab glas; povzdignil ga pa je za celo terco, ko je hotel dati brco našemu deželnemu poslancu Greg. Einspielerju, ker je glasoval na besede prevzv. škofa za cesto do sv. Krvi, ki bo baje stala deželo 80.000 gld., ki pa je Slovincem deveta briga. H koncu je zdihoval, koliko je že storil za kmete, a nehvaležnost povsod — težko že čaka, da bo mogel odložiti butaro na druge močnejše rame. — Sedaj vstane poslanec Elbl, ne da bi kaj govoril in se poslovi; to je razkačilo mladega generala Pinteriča iz Velikovca, skočil je po koncu ter močno okaral mladenost poslancev. — Kiršner pa ga je ves razburjen zavrnil. — Deželni poslanec Plavec se je hvalil, da se je še le po njegovem trudu uresničila želja Podjunske doline, ker dobijo most pri Lipici. A Grebinjčani ga ne potrebujejo; so bili že poprej zoper ta most in so sedaj vsi poparjeni, ker bodo morali plačati ravno toliko, kakor bližnji Pliberk in Ruda, namreč po 10%.

Občinski pisar Jože Horner je priporočal železnico od Mostiča na Velikovec, odtod čez Grebinj na Št. Pavel. Dobro, a te proge do Velikovca na Št. Pavel nas nobeden doživel ne bo. — Pesek v oči. — Staknil je tudi neki paragraf, po katerem so hranilnice zavezane, vsako leto nekaj oddati med uboge kmetijskih občin, a hranilnice menda ne poznajo tega paragrafa, vsaj ravnaajo se ne po njem.

Jože Raffer, sicer obče spoštovan mož, rodóm Nemeec, je tožil, da se je toliko denarja vrglo v Dravo, ker so zidali zoper sv. evangelijski pesek — dobro — a po toči zvoniti je prepozno. — Te besede so vnovič razburile generala Pinteriča, ker je menda precej teh zavrznenih novičev zaslužil pri oni zgradbi. Govorilo se je tudi o podržavljenju hranilnic, da se napravi postava, po kateri bi se ne smele podirati kmetije graščakov, njive in travniki bi se ne smeli pogozdovati itd., kar so pa naši slovenski poslanci veliko boljše že sto in stokrat ponavljali.

Nekdo je še hotel interpelovati Kiršnerja, zakaj da je glasoval v državnem zboru zoper novo postavo o kupovanju na obroke, ki je kmetom vendar toliko potrebna, in še vse tri poslance, zakaj da so glasovali v Celovcu zoper prevzv. škofa in usmiljene sestre, pripomogli pa, da so se vpejlale lutrovske postrežnice v naši deželni bolnici, pa ni imel dovolj korajže, — škoda! — Druge nesreče ni bilo. Nazadnje se je pa vendar, a tudi koj po sili, smejal oštir Rajmund Jenull.

Dopisi prijateljev.

Iz Celovca. (Prelat Andrej Alijančič †.) Kakor smo na kratko omenili že v zadnji številki, izdihnili so dné 9. t. m. opoludné blago svojo dušo prečast. gosp. stolni kanonik, odbornik Mohorjeve družbe itd., Andrej Alijančič, po daljšem trp-

ljenju, stari 81 let. — Ker bodemo v prihodnji številki „Mir“-a poročali obširneje o življenju in vrlem delovanju velezaslužnega pokojnika, spregovorimo danes samo o pogrebu. Pogreb se je vršil ob jako lepem vremenu v sredo dné 11. malega travna popoldné. Udeležilo se ga je jako veliko č. gg. duhovnikov iz mesta in dežele, bogoslovci, zlasti pa so prihiteli slovenski gg. duhovniki v obilnem številu izkazat svojemu sobratu in rojaku zadnjo čast. Odbor družbe sv. Mohorja se je korporativno udeležil pogreba. Pa tudi drugega ljudstva prišlo je zelo veliko, med drugim tudi več višjih dostojanstvenikov, gojenci malega semenišča in zavodov Vincencijeve družbe itd. V korarski hiši so truplo pokojnika ob obilni asistenci blagoslovili preč. g. stolni prošt dr. Val. Müller, ter vodili sprevod do stolne cerkve, kjer so mrliča v drugič blagoslovili mil. g. knezoškof. Gg. bogoslovci so v stolnici in na pokopališču zapeli primerne pesmi in med potjo prepevali žalostinko „Miserere“. Od stolnice na pokopališče pri sv. Rupertu so vodili sprevod rajnega sošolec preč. g. Gr. Šelander. — Sijajni pogreb je pokazal, kako priljubljen in spoštovan je bil blagi pokojnik v vseh krogih. Ž njimi zgubila je krška škofija zvestega duhovnika, narod slovenski vrliga rodoljuba, ubogi radodarnega dobrotnika! Dal jim Bog nebesa, nam pa bodi časten njih spomin!

Iz Celovca. (Gosp. Vek. Progar), vrloznani akademični podobar v Celovcu, podal se je, kakor smo že omenili, na daljše potovanje v Italijo, da se tam seznanji z nesmrtnimi deli laških mojstrov in tako še bolj izuri in spolni v svoji stroki. Zapustil je naše mesto sredi svečana meseca ter se ustavil najprej v Vidmu. Nad mesec dnij se je mudil v Benetkah, ktero mesto je prebogato mnogih proizvodov slovečih umetnikov. G. Progar je natanjko vse preštudiral. Iz Benetk se je podal koncem sušca v Padovo, odtod pa v Verono, kjer je tudi ostal več dnij. Potem je obiskal še Mantovo, Modeno, Bolonj; dné 17. mal. travna je dospel v Florenco, dné 1. vel. travna pa odrine v večni Rim, kjer ostane delj časa. — Želimo svojemu rojaku mnogo sreče in uspehov na važnem znanstvenem potovanju. — „Mir“ bode v kratkem času objavil precej zanimivih črtic iz pisem g. Progarja.

Iz Otoka. (Darovi za cerkev.) Marsiktero blago srce najde med občudovalci našega krasnega jezera, in marsiktera pobožna duša pride obiskat našo starodavno cerkev, in kedarbodi pade še kak prav lep dar; toda nekteremu je pri tem le bolj mar za to, da se ohranijo spomeniki iz starodavnih časov, ali pa da bi varovali umetno stavbo pri naši cerkvi. Ves drug namen ima domači človek, kedar prinese svoj dar; njemu je pri srcu bolj kiné in snažnost Božje hiše, nego starina, njega hvaležnost, ali zaupanje na pomoč Božjo darežljivega stori. Hvala Bogu, tudi takih darovalcev ne manjka. Na primer je pretečeni mesec Slovencem naklonjeni in dobro znani oštir gosp. Jurij Simon, posestnik hotela „Sandwirt“ v Celovcu, v naši cerkvi dal napraviti lepo slikano okno, ki ga je gotovo stalo čez 400 gld. — Kupila je dalje prav priprosta ženska lep velum in zraven tega še vsako leto par debelih sveč v dar prinese. Druga kmetica oskrbuje večno luč pred altarjem sv. križa, zopet druga dala je zdaten znesek za nove svetilnike; in da ne zabim še one gospodinje, ktera je tuj zapuščen križ dala popraviti in za to potrosila nad 40 gld. — Imena vseh teh darovalk nočem tukaj zapisati, ker one ne iščejo posvetne hvale, pa naj bodo njih imena zapisana v bukvah izvoljenih. Bog daj!

Od Bistrice v Ziljski dolini. (Zbor podružnice sv. Cirila in Metoda.) Dné 8. malega travna t. l. je napravila naša podružnica svoj letni občni zbor v prostorni gostilni g. Fr. Janaha p. d. Kandolfa. Že so nekteri zagrizeni nemčurji čenčali in prerokovali, da pojde naša podružnica „rakom žvižgat“ in da bo stekla dol po Zili, pa letošnje zborovanje je očitno pokazalo, da temu ni tako. Še živijo v lepi Ziljski dolini Slovenci, ki se ne sramujejo svoje lepe matere besede; kteri očitno kažejo, da so Slovenci. Posebno je za ta kraj veselo, da je mladina že tako zbujevana, da tako goreče spoštuje svojo materno besedo; kjer je enkrat mladina narodna, tam bo sčasoma nemškutarja stala pred svojim odprtim grobom. Izvrstni govori, različne in primerne napitnice, vmes prijetno domače petje je navduševalo pričujoče, vsi so bili židane in vesele volje, in težko je bilo, to veselo zborovanje zapustiti. Zbralo se je toliko ljudstva, da so bile prostorne sobe čisto natlačene; živ dokaz, da slovenski Ziljan gre na dan.

Iz Žabnic. (Romanje na sv. Višarje.) Kakor navadno, se začne tudi letos romanje na sv. Višarje na praznik Vnebohoda Gospodovega, t. j. 3. vel. travna. Da bi bilo letošnje romanje in delovanje na sv. Višarjih blagoslovljeno! Da bi povspeševalo večjo čast in hvalo Božjo in češčenje preblazene Device Marije, pa tudi donášalo pobožnim romarjem obilno duhovnega prida! V ta namen naj mi bode dovoljeno, objaviti tu nektere

opazke, zadevajoče zlasti romarske procesije na sv. Višarje. 1. Romarjem, ki prihajajo posamezni ali v manjših truplah, se bo vsak čas vestno in natanjko vstrezalo, ker bodo trije marljivi, vzgledni duhovniki stalno nameščeni. Ob dnevih in časih, kedar prihajajo romarji po navadi v obilnejšem številu, pomagovali bodo blagovoljno tudi sosedni gg. župniki, tako da bode večkrat po 4 do 7 duhovnih delavcev. Pri vsem tem prosimo romarje potrpljenja, ako bi nam včas ne bilo mogoče do prvih sv. maš vsem v spovednici vstreči. Kdor nekoliko vstraja, pride skoro gotovo na vrsto, ker spovedujemo v jutro neprenehoma, dokler je kaj romarjev. 2. Kedar se prirejajo skupna romanja ali procesije na sv. Višarje, bode najbolje, da se zberejo romarji iz več sosednih fará in da pridejo pod duhovnim vodstvom; nekaj zato, ker tako romanje bolj vstreza duhu in določilom sv. cerkve in se tako najbolje dosega romanja pobožni namen; nekaj pa tudi zaradi tega, da se romarjem lažje vstreže v spovednici, ako so namreč duhovni voditelji blage volje, domačim gospodom pri spovedanju pomagati. Treba je tu opomniti, da sme na našem Božjem potu z dovoljenjem preč. škofijstva vsak mašnik iz kterekoli škofije spovedovati, ako je le sploh od svojega škofa za spovedanje potrjen in je bil k temu od duhovnega ravnatelja Božjega pota pooblaščen, oziroma naprošen. 3. Večje procesije naj bi dohajale, kolikor mogoče med tednom, ker se ta čas lažje dobi pomoč, če je treba, in se tudi lažje romarjem vstreže po njih želji z nagovori in drugimi duhovnimi opravili; kar ob nedeljah in praznikih ni tako lahko mogoče, ker se te dni navadno nabere dovolj drugih romarjev, in se je tudi treba kolikorotoliko držati navadnega reda. Jako bi bilo želeto, da bi se izvanredne procesije popred naznanile dekanijškemu uradu v Žabnicah in bi se povedalo približno število vdeležencev, dalje ali pridejo z enim ali več duhovniki, želijo li slovesnega vsprejema, pridige itd. Na navadne nedelje naj bi dohajale k večjemu manjševilne procesije in le tedaj, kedar pride z romarji eden ali več duhovnikov, ki hočejo blagovoljno v spovednici pomagati. Ob praznikih in takih nedeljah, kedar so po navadi večji shodi, se pa sploh ne svetuje, prirejati močnejših procesij, ker se tedaj lahko more zgoditi, da ni prostora ne v cerkvi za pobožna opravila, ne po prenočiščih za zaželjeni počitek. 4. Kar se tiče romarskih procesij, ki se po železnici vozijo, dovoljuje se jim, vsaj na c. kr. državni železnici, zdatno znižana voznina in sicer pod sledečimi pogoji: a) romarji morajo potovati vsaj 50 kilometrov daleč; b) vdeležencev mora biti vsaj 450; c) znižanje navadne voznine iznaša 50%, t. j. za polovico; d) če je manj kakor 450 oseb ali se voznja ne raztegne na 50 kmtr. se tudi dovoljuje znižanje voznine za polovico, ako se vplača najmanj 153 gld. To znižanje velja tako za navadne, kakor tudi za posebne vlake. — Tako je naznanilo prevožno vodstvo c. kr. državne železnice v Beljaku z dné 21. vinotoka 1893 prečast. knezoškofijškemu ordinarijatu v Celovcu, toda s pristavkom, da se ob binškošnih praznikih in kedar bi bilo to zaradi prevelikega prometa še nemogoče, ne more zagotoviti označeno znižanje voznine, in da bi se morali rabiti vozovi za blago, kakor se prirejajo za vojaške transporte, kedar bi nikakor ne bilo zadostno število vozov za osebe na razpolago. — Ni dvomiti, da se dovoljuje romarjem tudi na južni železnici nekako enako znižana vozna cena. Naj tu še pripomnim, da je za posamezne romarje, kakor tudi za romarske vlake bolj primerno, da se peljejo do Žabnic, ker je od todi $\frac{3}{4}$ ure bliže na sv. Višarje, kakor s Trbiške postaje, in tudi dokaj bliže, kakor iz zgornjega Trbiža. To seveda velja samo tedaj, kedar gre dotični vlak dalje na Žabnice in ne ostane na Trbiški postaji. Mnogokrat, kakor n. pr. iz Ljubljane, se more za tisto ceno peljati do Žabnic, ki se plača do Trbiža in v tem slučaju bi odločno svetoval izstopiti v Žabnicah. 5. Slednjič opozarjam še pobožne romarje k Materi Božji na sv. Višarjih, da morejo enkrat v letu popolnoma odpustek zadobiti, ako se svojih grehov skesano spovedó, prejmejo vredno sv. Rešnje Telo in v romarski cerkvi molijo na namen sv. Očeta. Da se ta odpustek dobi, ni ravno treba, da se sv. zakramenta sprejmeta na sv. Višarjih, akoravno je najbolj primerno; tirja se pa neobhodno, da se ta romarska cerkev obiše in se ondi opravijo molitve za odpustke ali da se vsaj moli 5 očenašev na namen sv. Očeta. Nadalje se morejo dobiti nepopolnoma odpustki, in sicer odpustek 7 let in 7 kvadraten, kolikorkrat se romarji udeležijo sv. maše ali večerne pobožnosti, in odpustek za 300 dni, kolikorkrat pobožno molijo pred podobo Matere Božje. Naj bi si romarji te duhovne dobrote obrnili v prid. Simon Incko, dekan.

Iz Borovelj. (Kaj bo z Ljubeljsko železnico?) V časnikih se je bralo, da ste med lokalnimi železnicami, ki jih bo država s pomočjo dežel in občin v kratkem zidati začela, tudi črti Zeltweg-Wolfsberg in Dravograd-Velenje. Ker je

Zeltweg postaja državne železnice na gornjem Štajerskem, ki pelje v Linc in od tod v Prago, treba je samo še Kamniško železnico podaljšati do Polzele, pa je gotova cela črta od Prage do Ljubljane. Ta črta bo že nekoliko pritiskala na južno železnico, da bo morala tista svoje visoke tarife znižati, in to je dobro. Po drugi strani pa nam utegne ta železnica nevarna postati; kajti reklo se bo: „Zdaj imamo poleg južne že drugo železnico na jug, torej Ljubeljske železnice ni več treba.“ To bi bil hud udarec za Celovec, pa tudi za Tržičane in nas Borovčiče, ki smo kratke zveze s Trstom zelo potrebni. V tem kritičnem trenutku bi bilo potrebno, da bi koroški poslanci ves svoj upliv porabili, da pridobijo vlado za Ljubeljsko črto. Toda naš od liberalcev nam usiljeni poslanec Ghon je nasprotnik Ljubeljske železnice, Celovški Rainer pa tudi ne bo mogel sam premagati vseh ovir, zato smo se že bati začeli, da iz naše železnice nič ne bo. Z lokalno železnico iz Celovca v Košentaver nam ne bo veliko pomagano, Celovčanom pa tudi ne. Zdaj je skrajni čas, da se za to stvar pobrigamo v zvezi s Celovčani in Tržičani, sicer znamo doživeti, da se nam bo reklo: prepoznajte!

Iz Ljubljane. (Družbi sv. Cirila in Metoda) so od 1. do 31. sušca t. l. naklonili: Družbin podpredsednik g. L. Svetec in g. Alojzija Koblarjeva iz Litije vsak po en letnik „Cvetje iz vrtov sv. Frančiška“; g. Helena Lenassijska iz Postojne pismenih znamk; sl. uredništvo „Slov. Naroda“ šestnajsto zbirko prvih kron, nabranih od 1. prosinca do 28. svečana t. l. v skupnem znesku 338 kron 89 bel.; sl. možka podružnica v Kranji 45 kron in sicer 39 kron novoletne odkupnine kranjskih narodnjakinj in narodnjakov, 6 kron pa nabranih v družbah; sl. kmetška posojilnica Ljubljanske okolice 20 gld.; neimenovana gospa iz Ribnice 30 kron, in sicer so 22 kron darovale čast. ribniške gospe, 8 kron pa vesela družba; č. rodbina F. Omersa v Kranji mesto venca na krsto veliki dobrotnici naše družbe, prvomestnici gospej Mar. Murnikovi 10 gld.; sl. posojilnica v Gornjem Gradu 5 gld.; hišna družba „Omizje“ v Mozirji 5 gld. nabranih kot kazen rabljene tuje slovenščini; gg. Oton Bajer in V. Jenko, člana ravnateljstva kmetске posojilnice za Ljubljansko okolico, po 5 gld.; prvomestnica Kranjske ženske podružnice, g. Leopoldina Šavnikova 4 gld.; g. dr. J. Bežjak v Mariborski čitalnici nabranih 2 gld. 70 kr. in gg. Lavosl. Kunst, Al. Cimperman in Julij Žigon na Polzeli pri Celju za piruhe 2 gld. 50 kr. — Iskreno se zahvaljujoč vsem darovateljem izrekamo sedaj, ko pomlad vzbuja povsod novih upov, tudi mi nado, da se nas bo požrtovalno slovensko občinstvo vedno bolj pogosto spominjalo, kakor so tudi potrebe pri obmejnem šolstvu od dné do dné večje. Hvaležni narod Vas, blagohotni darovatelji, ne bo pozabil.

Vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda.

Iz Gorenjskega. (Rakova pot na vse strani.) Gorenjska stran je slovela zavoljo prirodne lepote, zavolj krepke rasti, značajnosti in pobožnosti njenih prebivalcev, zavolj lepih cerkvá in ubranega zvonjenja, in slednjič tudi zavolj snažnosti, poštenosti in imovitosti prebivalstva. Toda kapitalizem in liberalizem spodjedata in uničujeta polagoma te dične prednosti naših krajev. Večih posestev se polastujejo bogataši, deloma Judje; ti pa so nasprotniki umnega kmetovanja, ker skrbijo le za lepe gozde in obilen zarod divjačine, da se zamorejo kratkočasiti s lovom, pašnike pa kar mogoče omejujejo in pašo zabranjujejo, s tem pa spodkopavajo živinorejo, ki je glavni vir našega blagostanja. Vsled tega pogubnega gospodarstva se je število živine na Gorenjskem v zadnjih letih skrčilo za več tisoč glav, kakor je poslanec Povše s številkami dokazal. To je pač žalosten nazadek! Treba bo krepkega in odločnega odpora v blagor kmetskega stanú. Še huje pa nas ujeda liberalizem, to je duh verske nebriznosti in telesnega uživanja. Žganjepitje se je grozno udomačilo med prej tako treznim prebivalstvom, in ta peklerska pijača uničuje ljudstvo dušno, telesno in gospodarsveno. Ljudje so po žganju kakor zdvijani; preklinjajo in se pretepajo. Čednosti in pobožnosti več ne poznajo, grde pogovore slišiš med mladino, in število nezakonskih otrok vedno narašča. Ljudje postajajo manjši in slabejši, niti senca več niso nekdanjih gorenjskih orjakov. Vnema za lepoto cerkvá pojema, cerkve se praznijo, polnijo se pa gostilnice in žganjarije. Varčnosti med posli ne najdeš skoraj več. Vse sprti zapravijo, kar zaslužijo; kaj jih čaka na stara leta drugega, ko beška palica? To bodo občutile o svojem času tudi občine, ko bodo morale skrbeti za stare nemaniče, ki si v mladih letih niso nič prihranili. Tisti liberalni župani in svetovalci, ki jim je pobožno življenje zoperno, ki ne marajo poslušati Božje besede, ampak rajši prebirajo liberalne časnike, bodo potem spoznali, kako nespametno so ravnali, da so liberalizmu, to je lahkoživnosti in verski mlačnosti potuho dajali. Revščina, grenka revščina, iz ktere nobeno sleparstvo in nobena brezverska prefriganost več ne pomaga, je gotov nasledek lahkoživnosti in verske nebriznosti. Zato so le tisti možje pravi rodoljubi in domoljubi, ki napeljujejo posle in celo ljudstvo k varčnosti, treznosti, delavnosti in pobožnosti. Varčen posel si v dolgih letih lep denar prihrani, da je za stare dni preskrbljen, in on ne pride soseski v nadlego.

Iz Novega mesta. (Koristna knjižica za kmetovalce.) Gospod Viljem Rohrman, učitelj na tukajšnji kmetijski šoli, je spisal knjižico „Nauk

slovenskim gospodarjem, kako je zboljšati rejo goveje živine.“ Tiskal jo je g. Krajec tukaj; on jo tudi prodaja in sicer po pošti za 18 kr. Ta knjižica ima lepe nauke, kako mora kmet najprej skrbeti za krmo, to je, za pašnike in travnike; potem pa, kako mora gledati, da pleme zboljša in zmirom lepšo živino spodredi. V tem so nam druge dežele daleč naprej. V Švici, na Tirolskem, v južni Nemčiji, na Francoskem, in še marsikje imajo lepo živino, ki jo dvakrat ložeje in dražje prodajajo, kakor mi, ker je živina dobrega plemena, velika, težka in lepo rejena. Kedar bomo tako živino imeli, pridejo k nam kupci iz daljnih krajev, in dobivali bomo lepe denarje za naša goveda. Človek nikoli ni izučen; tudi kmet ne sme misliti, da v gospodarstvu že vse vé. Pri vsaki reči je napredek. Zato pa kmetom svetujem, naj si naročijo to knjižico. Sploh pa naj več berejo, zlasti „Kmetovalca“ in druge gospodarske liste.

Glasovi nasprotnikov.

Propadanje liberalizma.

List „Freie Stimmen“ št. 44. že sam priznava, da liberalna stranka v Avstriji vedno bolj propada. Ne zadosti, da je Dunaj za liberalce skoraj že zgubljen, prodira krščansko-socialna stranka tudi v manjših mestih vedno bolj in bolj. Tako so pri občinskih volitvah v Solnogradu liberalci propadli v tretjem in drugem razredu, iz cesar se dá sklepati, da bodo propadli tudi pri volitvi za državni zbor. Vse mine na svetu, tako bo tudi liberalne gloriole enkrat konec na svetu. Bog daj kmalu!

Politični pregled.

V državnem zboru je bil zdaj razgovor o proračunu, pri kateri priložnosti se navadno govori o vseh državnih razmerah; vsak govornik pové svoje misli o notranji politiki in našteje svoje pritožbe. Oglasilo se je mnogo govornikov. Izmed Slovencev so govorili Šuklje, Vošnjak, Ferjančič in Pfeifer. Šuklje je v ponesrečeni govor nas je osupnil. Poslanec je med drugim rekel, da je večina Slovencev sicer še za zapadno kulturo, drugi pa bolj gledajo in težijo proti vzhodu v slovanski jug. Ni pa povedal, ali škilijo tisti Slovenci le na Hrvaško, ali pa morda v Srbijo in Bolgarijo ali celo v Rusijo preko državnih mej. Njegove besede se dajo torej tudi tako tolmačiti, kakor da niso vsi Slovenci cesarju in Avstriji zvesti. Hotel je s tem vlado strahiti, da bi se rajši ozirala na slovenske težnje, pa njegove besede niso bile srečno izbrane. Dr. Ferjančič ga je opravičeno zavolj tega ostro poprijel, in Šuklje je svoje besede popravil, rekši, da je le tako mislil, da nekateri Slovenci mislijo na združenje s Hrvati, toda vedno le v okviru Avstrije, nikakor pa ni mislil sumničati znane zvestobe Slovencev do cesarja. Kako je g. posl. Šuklje mislil, to bo vedel sam najbolje; resnica je, da je hotel le nekaj nenavadnega, nekaj novega povedati, in to bi bilo res nekaj novega, ko bi Slovenci svoje upanje stavili v slovanski jug, ki je sam tako zmeden in razjeden, da sam sebi pomagati ne more. Naj že pogledamo na Hrvaško, na Srbsko ali na Bolgarsko, povsod vidimo žalostne razmere, onemoglost, strankarske razprtije, revščino, strast, surovost ter mnogo breznačajnosti in kruhoborstva. Ali nas zamore mikati in vabiti hrvaško madjarinstvo, ki se ponižno in hlapčevsko klanja Madjarom, ali morda srbska dinastija Obrenovičev z Milanom na čelu, ki v Parizu zaigra in zapravlja s krvavimi žulji prisluzeni denar srbskega ljudstva? Ali se morda kak Slovenec navdušuje za bolgarskega Koburžana in njegovega krutega Stambulova? Ako se sem ter tja govori o združenji Slovencev in Hrvatov, to še nema posebnega pomena; resnih dogovorov o tej stvari ni bilo še niti med posameznimi obestranskimi rodoljubi, toliko manj med obema narodoma in nju postavnimi zastopniki. Šuklje je torej jako nepremišljeno ravnal, da je vlado strahil z rečjo, ktera še niti v porodu ni. S takimi govori in strahili pridemo Slovenci le v sum, da smo prenapetneži in sanjači ter državi nevarni; merodajni in Avstriji udani krogi se nas bodo začeli izogibati in nas grdo gledati, in naše prošnje in pritožbe bodo našle povsod le gluha ušesa. Do zdaj so nas s takimi očitanji sumničali in grdili le naši najhujši sovražniki, nemški liberalci in Judi, zdaj pa pride s tako lažjo še slovenski poslanec Šuklje na dan, in sicer v državnem zboru, kjer bi se takih očitanj nikdar ne smelo čuti iz ust slovenskega poslanca. Mi obsojamo te besede Šukljeve z vso odločnostjo in protestujemo v imenu koroških Slovencev enkrat za vselej proti takemu neopravičenemu sumničanju. — Posl. Vošnjak je temeljito govoril za slovenske paralele v Celju ter zavrnil ugovore posl. Foreggerja. — Posl. Pfeifer se je pritožil, da se med Slovence pošiljajo urad-

niki, ki nič slovensko ne znajo, in da se pri političnih uradih preveč prednosti daje plemenitašem. — Še bolj ko Šuklje so zavozili mlado češki poslanci Breznovsky, Vašaty in Gregr. Prva dva sta govorila zoper plačo, ki jo svitli cesar dobivajo za se in za cesarski dvor. S tem sta silno škodovala svojemu češkemu narodu, svoji stranki pa sta dala takorekoč smrtni udarec. Dr. Gregr je ljuto napadal vlado, koalicijo, češko plemstvo, cesarskega namestnika grofa Thuna, Poljake itd. Zavrnili so ga minister knez Windischgrätz, minister Plener, grof Hohenwart in eden iz Poljakov. — Zastran volilne preosnove je rekel minister Plener, da vlada noče demokratične volilne pravice, da bi četrti stan (delavci) s svojim velikim številom zadržal pri volitvah srednje stanove (mestne in kmetske posestnike), da bodo pa delavci na vsak način nekaj zastopnikov za državni zbor dobili. Podobno se je izrazil ministerski predsednik knez Windischgrätz. Tisti je še pristavil, da je zadeva še le v dogovorih, da se vlada ne oklepa svojega načrta, kakor se je prezgodaj v časnikih razglasil, temveč da bo skušala zasnovati tako volilno premembo, ki jo bodo odobrile vse tri velike stranke. Tudi je rekel, da se vlada ne bo dala oplašiti po grožnjah in pretenju. Bomo že videli, kaj bo; pa dosti prida ne pričakujemo; kjer so liberalci za kuharje, tam je jed za ljudstvo zmirom neokusna in škodljiva. — Avstrijski škofje so imeli na Dunaju več dni posvetovanja o šolskih in drugih zadevah. — Vojaški minister bo menda spet za 4 milijone več denarja zahteval. — V Dunajskem osrednjem mestu je bil za poslanca voljen liberalcec Noske, pa le po trdem boju. Liberalcem že povsod prede. — Bismarkov rojstni dan so tudi po Avstriji mnogi Nemci obhajali; listi pa so tega sovražnika Avstrije v zvezde kovali. To je žalostno znamenje za zvestobo avstrijskih Nemcev, katerim se povsod prednost daje in boljši kruh reže. — Umrli je dr. Schmeykal, voditelj čeških Nemcev. Mnogi mislijo, da se odslej ne bo dala več ohraniti sloga med češkimi Nemci. — Avskultanti pri sodnijah na Primorskem so dobili bojda povelje, da se morajo v enem letu naučiti slovenščine ali pa hrvaščine. To bi bilo dobro, če je res!

Nemški cesar Viljem je šel iz Opatije v Benetke, kjer sta se snidla z laškim kraljem Humbertom. Nek francoski časnikar je tudi govoril z laškim kraljem. Kralj Humbert je rekel, da obžaluje neprijazne razmere med Francijo in Italijo, ker te škodujejo obema državam. Ali se hoče mar s Francijo spet sprijazniti? Bilo bi bolj pametno, ko na vojsko misliti.

Gospodarske stvari.

Sredstvo, da drevesa bolje rodé. Našteti hočemo nekaj sredstev, ki pomagajo, da drevesa bolje rodé. Ta sredstva se niso le pri nas, temveč po došlih poročilih tudi drugod dobro obnesla. Prvo sredstvo je, da se zemlja pod drevesno krono prekoplje in dobro z lesnim pepelom pognoji. Drugo je, da se premočno rastoče veje privežejo na niže, slabeje rastoče. Tako pripogibanje in privezovanje na niže veje je izvrstno pri vrtnih drevesih in pritlikavcih. Tretje sredstvo je, da se precepijo prehitro rastoča in nerodovitna drevesa z vrstami, ki slabo rasto, pa dobro rodé v dotičnem kraju, tako da so navadno prepolne. Lepe uspehe v tem oziru so dosegli z zimsko zlato parmeno, Luikenom, Grafenstajncem, potem z belimi maslenkami in z Ligelnovko. Četrto sredstvo je, da se drevesa ob cvetji poškopé nekoliko z medico ali sladorno vodo. Nato se zbere na drevesa takoj cel trop čebel, ki drevo še več dni obletavajo in plojenje cvetov pospešujejo, naj so tudi hrano že pobrale. Ob tem času je tudi dobro drevesu močno prilivati z gorko vodo, v kateri je raztopljenega nekaj gnoja. Voda sme biti vroča 50 do 60° R.; nikakor ne škoduje, če tudi jo vlivaš v izkopani jarek naravnost na korenine pri lepem vremenu in ob cvetji, temveč le koristi.

„Vrt.“

Novičar.

Na Koroškem. Družba sv. Mohorja bode letos štela krog 9 tisoč udov več ko lani, torej vseh vkup gotovo nad 66 tisoč. Tako veselega napredka bi se še pred nekaterimi tedni ne bili lahko nadejali. Hvala Bogu za obilni blagoslov, vsem gg. nabiralcem in poverjenikom pa za njih trud! Toliko število kaže, da Slovenci čitajo zmirom bolj in bolj ter nam daje upanje, da je s časom tudi na slovenskem Koroškem ne bode kočé, v kateri se ne bi bralo slovenski. Zdjaj je marsikje treba še le čuti in zanimanje za branje vzbujati, in v to ne opuščajmo nobene prilike! Kakor hitro bodo pri nas le še bolj jeli brati, pa bode družba še bolj rastla. Koncem tega meseca preselite

se družbina tiskarna in knjigovoznica v novi dom družbe sv. Mohorja, ki se bode poprej (dné 26. t. m.) cerkveno blagoslovil. Ravnokar se mu vdeluje iz barvenih kamenčkov sestavljena podoba (mozaik) sv. Mohorja in Fortunata, ki bode visoko nad vratmi mimo hodečim oznanjala, komu je posvečen ta dom. — C. kr. deželna sodnija ni potrdila konfiskacije zadnje (10.) številke „Mira“, ker v članku „Naraščaj slovenskih častnikov“ ni mogla najti kakega razžaljenja c. kr. častnikov ali pa ščuvanja zoper nje. C. kr. državno pravdnistvo je pa zoper to razsodbo vložilo priziv na višo sodnijo v Gradcu. Torej pravda še ni rešena. — Na Potoku pri Libeličah sta pogorela Kancijan in Tratnik. — Werzerju v Porečah je zgorelo za eno oralo gozda. — Fužina v Lipici se bo opustila, ker premalo nese. To je udarec za delavce, ki zgubijo svoj kruh; treba se bo drugam obrniti za delom. V političnem oziru pa je bila fužina slovensko-katoliški stranki vedno nasprotna; ta pritisk iz Lipice bo zdaj prenehal. — Pogorel je Hafner v Limercah pod Celovcem. Posestnik sam se je hudo opekel, ko je hotel skrinjo rešiti. — Dvojno postavno darilo je dobil Šiman Dobajnikar p. d. Ujec, ker je z lastno nevarnostjo pred smrtjo rešil gospo Širovo in njeno hčerko. — Pri vojaškem kopaljšču ob Vrbskem jezeru je vlak povozil gostirja Omana iz Goslinj pri Celovcu. — Posojilnica na Suhu je imela lani 89 zadružnikov, 16.430 goldinarjev prometa in 48 gld. čistega dobička. — Tatovi so ulomili pri Kleinfencherju v Guštanju ter odnesli, kar jim je dopadlo, tudi nekaj denarja. — V Celovcu je umrl deželne sodnije svetovalec Ferdinand Steiner, vnet pristaš nemško-valnih in novodobnih šol na Koroškem. Slovenci smo rešeni hudega nasprotnika. — Pri Prevaljah so našli utopljeno Nežo Gradišnik. — Pogorel je Velhar v Krčanjah.

Na Kranjskem. V Trziču so usnarji napravili štrajk. Vsled tega se jim je plača nekoliko zboljšala. — Pri Bernikah za Bledom je pogorelo 50 oralov gozda. Zažgali so pastirji. Gasilo je 200 ljudi. — Umrli je baron Gagern, graščak v Mokricah. — Na Gorenjskem se snuje katoliško politično društvo. — V Vižmarjih so cigani ukradli dva konja. — Postojnsko jamo si je ogledal japonski princ Komatsu. — Kranjska kmetijska družba dela že priprave za razstavo, ki jo priredi prihodnje leto. — Ameriške trte pridno cepijo v Krškem in v prisilni delavnici v Ljubljani. — Na Bledu so ustanovili pevsko društvo, ki šteje 50 članov. — V Novem mestu zidajo dijaško kuhinjo. — Novomeška hranilnica začne poslovati dné 1. vel. travna. — Ljubljanski Nemci hočejo imeti svoje posebno gledališče. Kranjska hranilnica je dala v ta namen 20.000 gld. — Za duhovsko bolnišnico je dala kranjska hranilnica 10.000 gld. — Na Notranjskem je velika suša. Za vodo je hudo.

Na Štajerskem. Pogorel je Komerski na Hajdinjah pri Ptuju. Gospodinja je v plamenih konec storila. — Frančiškanska cerkev v Brežicah je dobila nov Božji grob. — Letos se bodo zidale železnice Zeltweg-Wolfsberg, Dravograd-Velenje in Št. Jur-Krapina. — Zlato mašo bodo letos darovali č. g. Jurij Rantaša, župnik v Št. Jurju v slov. gor. — Pogorel je Prosenjak, župan v Tepanjah. — Pri Mariboru je v Dravo skočil 76 letni delavec Bukovšek. — Škrlatico imajo otroci v Skomrah in pri sv. Kungoti.

Na Primorskem. Za notarja v Tolmin pride g. Ignacij Kotnik iz Ljubljane. — Isterska posojilnica v Pulji je imela lani 543 zadružnikov in 260.000 gld. prometa. — V Kozarščah so ustanovili mlekarsko društvo. — Katoliški list v laškem jeziku se je ustanovil v Trstu. — Ravno tam je začel izhajati „Il Pensiero Slavo“, laško pisan list za primorske Slované. — Na cerkveno slavnost v Ricemanjih je došlo mnogo romarjev. Okoli 1000 je bilo obhajanih. — Iz Trsta je došla prav vesela novica. Ustanovili bodo tam za slovensko okolico slovensko kmetijsko družbo, ker sedanja laška za Slovence premalo skrbi. Osnovni shod so že imeli. Govorili so vitez Nabergoj, Gorjup, dr. Pertot, profesor Mandič itd. — V Gorici se je dal krstiti Jud Schnabel.

Po drugih deželah. Umrli je sloveči nemški pisatelj France Weber, zvest katoličan. — Na Božjo pot v Rim je odpotovalo 1400 španjskih delavcev. — Slovenski duhovnik vč. g. Jakob Trobec so izvoljeni za škofa v mestu Saint Cloud v Ameriki, dežela Minnesota. — V Vidmu na Laškem so zaprli tri trgovce, ki so ponarejali avstrijske petdesetake. — V Alzaciji sta bila dva katoliška shoda.

Raznoterosti.

Krška škofija, ki se je ustanovila 1072. leta, šteje 24 dekanij, 344 far, 5 ekspositor, 159 kaplanij, 23 beneficijev, 435 duhovnikov, 1039 cerkvá in kapelic ter 349.414 katoličanov. Praznih je 79 far, 4 ekspositure, 100 kaplanij in 16 beneficijev, vkup 199 mest. — Duhovnikov deluje v duš-

nem pastirstvu 322, v drugih službah 79, vpo-
kojenih je 34. — Redovnikov je 184 iz 9 samo-
stanov, redovnic (nun) 245 v 15 samostanih. —
Zlatomašnikov je 26. Letos daruje zlato mašo en
duhovnik, preč. g. Janez Einspieler, župnik v
Ukvah. — Od dekanij je slovenskih 6, slovensko-
nemških 5, nemških 13. V slovensko-nemških deka-
nijah je 32 slovenskih in 8 slovensko-nemških far.
— Sedanji mil. gosp. knezoškof Jožef so 60. škof
Krški. Stolnih korarjev je 8, med njimi 5 zlato-
mašnikov. — Bogoslovcev je 48, v „Marijanišču“
pa 135 dijakov. — Doktorjev bogoslovja je 10. —
Kolegijatni kapiteljni so 4 (Gospa Sveta, Breže,
Strassburg in Velikovec), proštij je 7 (Breže [2],
Podkarnos, Spod. Dravograd, Kraj, Doberla ves, Bi-
tinje). — L. 1893. je umrlo 10 duhovnikov, nasto-
pilo dušno pastirstvo pa 9. — Šematizem za leto
1894., kteremu so povzeti ti podatki, je izšel kon-
cem svečana. Pri farah so večinoma dodana tudi
slovenska imena. Mi bi želeli, da se dodajo tudi
pri podružnicah, da postane knjiga tako še bolj
rabna. —zm—

Cesarskega davka pride na Koroškem na
vsako glavo 3 gld. 88 kr. in sicer v Celovcu na
glavo 13:10, v Beljaku 7:90, v Špitalu 5:44. v Št.
Vidu 4:62, v Sovodnju 4:23. Po sodnijskih okrajih
so najbolj obdačeni (ker najrodovitnejši in imovi-
tejši): okraj Staridvor 4:70, Svinee 4:70, Št. Vid
4:20, Beljak 4:18, Wolfsberg 4, Pliberg 3:90, Ce-
lovska okolica 3:80, Špital 3:75, Breže 3:50, Krka
3:40, Paternion 3:30, Trbiž 3:30

Loterijske srečke od 14. mal. travna.

Trst	52	1	18	82	8
Linc	34	32	14	19	4

Tržne cene v Celovcu.

Ime blaga	na birne		na hektolitre	
	gld.	kr.	gld.	kr.
pšenica	4	70	5	85
rž	3	70	4	60
ječmen	3	90	4	86
oves	2	50	3	10
hejda	4	45	5	56
turšica (sirk)	3	50	4	40
pšeno	5	80	7	25
fižol	—	—	—	—
repica (krompir)	—	55	—	90
deteljno seme	—	—	—	—
grah	5	50	6	85

Sladko seno je po 3 gld. — kr. do 3 gld. 50 kr.
kislo 2 gld. 40 kr. do 3 gld. 20 kr. slama po 1 gld.
80 kr. meterski cent (100 kil). Frišen špeh je po 66 do
70 kr. kila, maslo in puter po 95 do 105 kr. — Pitane vole
plačujejo mesarji po 29 do 33 gld. stari cent.

Kmetija na prodaj.

Pohišto novo; njive, travniki, gozd, vsega
zemljišča 18 oralov. Dober kup. Več pové Štef.
Vank p. d. Vasnekar v Košu pri Velikovecu.

V vsaki fari in občini

se nastavi en pameten, spoštovan in premožen človek
kot zaupni mož
in bo imel kot tak precejšen postranski zaslužek.
Pismene ponudbe je poslati z naslovom: „201.191
Graz, post. rest.“

A. Raunecker,

bukvarna v Celovcu, novi trg.

Velika zaloga slovenskih molitvenikov,
priprosto vezanih in lepo vezanih.

Molitveniki za otroke . . . od 16 kr. do 85 kr.
za odraslene . . . od 58 „ „ 2 gld.
Vsi so od cerkvene oblasti potrjeni. Razložen tisk.
V obilno kupovanje in naročevanje se priporoča
s spoštovanjem

A. Raunecker.

KONJAK.

Ta iz krepkega, na lastnih go-
ricah raščenega vina izvlečena
Francovka je skušen pomoček
za oživljenje dušnih in teles-
nih močij. Zoper protin, trga-
nje, otrpnenje udov, revmatizem
pomaga čudovito in uteši bole-
čine. Ena steklenica velja 1 gld.
20 kr. Stari konjak je za stare
ljudi in take, ki so bolni v že-
lodeu, prava dobrota. Cena 1 gld.
50 kr. Kdor naroči 4 steklenice,
se mu dá skrinjica zastonj in
plača se na pošti voznina. Dobi se samo pri **Benediktu**
Hertl-nu, graščaku na **Goliču** pri Konjicah na Štajerskem

Zahvala.

Za srčno sočutje in sožalje, ki nam se je izrazilo od mnogih stranij ob smrti našega
iskreno ljubljenega in velespoštovanega, brata oziroma strijca, prečastitega gospoda

Andreja Alijančiča,

knezoškof. krškega stolnega kanonika, častnega papeževga kamornika
in hišnega prelata svetega Očeta itd. itd.

izrekamo tem potom vsim najsrčnejšo zahvalo. Zajedno se toplo zahvaljujemo slavnemu ob-
činstvu od blizu in dalječ ter vzlasti prečastiti duhovščini za mnogobrojno udeležbo pri
poslednjem sprevedu blagega pokojnika.

V Celovcu, dné 14. malega travna 1894.

Žalujoči sorodniki.

Natorna vina,

dalmatince, tirolec, italijan, oger, **rudeče**
in **bele vrste**. po 15 kr. liter in više; istri-
janec iz Umage, zelo priporočila vreden za take,
ki imajo malo krvi, po 22 kr. liter v sodih po
56 litrov več. Za pristnost jamčim.

Nadalje priporočam svojo zalogo **moka** iz I. par-
nega mlina v Budimpešti v vrečah po 85 kil ter
vse drugo **tržaško blago, mast, žgane pijače** itd.
Vse prav dober kup.

Amand Prosen

v Celovcu, kosarske ulice štef. 24.

Pijte kavo

Oelzovo

vedno
mešano z

kavo

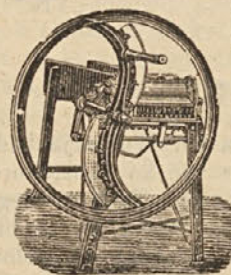
Zakaj? Zato, ker daje kavi prijeten
duh in lepo rumenkasto barvo. Ker je
Oelzova kava izdelana iz najboljših, čiste
tvarine in je zelo tečna. Za zdrave in bolne
je to okusna in krepka jed. Pri nakupu
pazite na ime **Oelz** in na **varstveno**
marko.

Dobi se v **vseh** boljših prodajalnicah
za tržaško blago.

Kmetija z gostilnico in kramarijo,

pohišto novo, njive, travniki, vrt, gozd, v spodnji
Rožni dolini je na prodaj. Eno uro na okoli ni
nobene gostilnice. Kje, pové Pavel Seher v Ve-
linjivesi. P. Bistrica v Rožni dolini.

Za krmljenje po zimi!

Slamozreznice,
reporeznice in krompirje-
reznice,
priprave za poparjenje
krme,
štedilne kuhalnike,
mline za trojane in za meč-
kanje,
robkalnice za koruzo,
žitne čistilnice,
stiskalnice za seno in slamo
izdeluje trdno in ročno

PH. MAYFARTH in dr.
tovarna za kmetijske stroje.

Dunaj II/1, Taborstrasse 76.

Ceniki zastonj. — Zastopniki se sprejemajo.

Za Šmarnice:

Slava Bogu.

II. del.

23 Marijnih pesmi za mešan zbor.

Zložila in izdala

P. Angelik Hribar in P. Hugolin Sattner.

Založil ljubljanski frančiškanski samostan.

Tisk Miličev. — Partitura velja 1 gld., vsak glas 15 kr.
brez poštnine. — Dobiva se edino v frančiškanskem samo-
stanu v Ljubljani.

Tudi I. del — Mašne pesmi — je še na razpolago. Par-
titura velja 80 kr., vsak glas 15 kr.

Zdravila za živino.

Skušena redilna štupa
za živino,

Rabi se skoro 40 let
z **znajboljšim** vspehom
večinoma po hlevih, ako
živinče ne more jesti,
slabo prebavlja; zbolj-
šuje mleko in nareja,
da krave dajó več mleka.

Zametek z rabilnim navodom vred velja le 50 kr.
5 zamotkov z rabilnim navodom samo 2 gld.

Cvet za konje.

Najboljši mazilo
za konje, pomaga
pri pretegu žil, ote-
kanju kolén, otrpne-
nju v boku, v križu,
otekanju nog, me-
hurjih na nogah itd.

Steklenica z ra-
bilnim navodom vred
stane le 1 gld., 5 ste-
klenic samo 4 gld.

Ta zdravila za živino se dobijo v

lekarna Trnkóczy-ja

v Ljubljani zraven rotovža

in se vsak dan s pošto razpošiljajo.

Mlinske kamne

iz slavno znane tvarine, ki se dobiva v kamnolomu
pri Fischbachu nad Trbižem, tako kamne za pše-
nico, kakor tudi mlinske kamne iz trdega kreme-
njaka (Quarzfeuerstein) za trdo mlenje rži, turšice,
ovsa, hajde, za mlenje živinske piče, za drobljenje
žita in za ječmenove stope, nadalje kamne za pi-
ljenje lesa, mečkanje farb, za mline za glazure,
mavec (gips) in cement izdeljuje in prodaja

Leopold Lager

v Trbižu na Koroškem.